

С Т А Н О В И Щ Е

За получаване на образователната и научна степен „Доктор“ на **Огнян Михайлов Сивилев** от професионалното направление 4.3 Биологически науки по научната специалност Ентомология на Биологически факултет на СУ“Св. Климент Охридски“, Катедра по Зоология и антропология

От **проф. д-р Мария Делова Шишиньова** – Катедра по Зоология и антропология на Биологически факултет на СУ“Св. Кл. Охридски“, определена със заповед на Ректора за член на Научното жури.

Представеният дисертационен труд на тема: **„ИЗСЛЕДВАНИЯ ВЪРХУ БРЪМБАРИ МРАЧНИЦИ (COLEOPTERA, TENEBRIONIDAE) ОТ НЯКОИ РАЙОНИ НА ЮГОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ“** разработен от докторант Огнян Михайлов Сивилев е обсъден на разширен катедрен съвет на катедрата по Зоология и антропология на 07.07.2015 г., на който единодушно е взето решение за разкриване на процедура за защита.

Актуалността на проблематиката, застъпена в дисертационния труд, е свързана със специфичността на изследваното семейство като тясно специализирано и разнообразно в рамките на надсемейство Tenebrionoidea. Недостатъчната проученост на семейството на Балканския полуостров, както и информацията за тенебрионидната фауна в България дава основание да се извършват разнообразни проучвания – фаунистични, таксономични, екологични и др. в различни райони. Направеният литературен обзор на проучванията показва, че наличните данни са изключително оскъдни и дават основание за извършване на разностранни изследвания на сем. Tenebrionidae у нас. Значението и необходимостта от извършване на изследването ясно личи от направения увод, литературен обзор и поставените цел и задачи. Във връзка с това данните, съдържащи се в дисертацията са навременни и значими.

Дисертационният труд съдържа 280 страници, от които 15 са приложение. Представени са 63 фигури и 15 таблици; Литературният списък съдържа 391 източника, от които 140 на кирилица и 251 на латиница.

Въз основа на добрата теоретична и практическа подготовка, докторантът провежда своите научни изследвания на високо съвременно научно ниво, което дава възможност получените резултати да се приемат със своята значимост в научноизследователската практика. Проучването е извършено на 7 основни находища в южните части на Югозападна България. Големият брой находища дава възможност да се

обхванат разнообразни хабитати в широк диапазон от надморски височини. Използвани са разнообразни методи за събиране на материал, въз основа на което са събрани общо 3304 екземпляра от проучваното семейство. Използваната методика и биостатистика позволява на докторанта придобиване на практически умения и възможности за извършване на научен анализ на получените данни. По този начин е изпълнена и образователната част на докторантурата.

В резултат на коректно подобрите методи на изследване и обработка, получените данни са правилно интерпретирани и богато илюстрирани, статистически достоверни с оригинална научна стойност. По този начин за пръв път в България е направен по-обстояен преглед на сем. Tenebrionidae въз основа на системни проучвания. По-важни резултати в разработката са свързани със следното:

Установени са 29 нови вида и подвида за района на Югозападна България, един вид е нов и за фауната на Балканския полуостров, девет вида и два рода са нови за България. Изследваните райони показват високо видово разнообразие на изследваното семейство.

Значително е улеснена идентификацията на трудно различимите видове *Pedinus olympicus* и *P. femoralis*, *Hymenalia rufipes* и *H. graeca*, *Isomira antennata* и *I. icteropa* чрез обогатената информация за диагностичните признаци.

За първи път са проучени и илюстрирани гениталните структури на 18 вида от сем. Tenebrionidae. Проучените мъжки генитални структури показват добри нива на видова специфичност и могат да бъдат използвани при детерминиране на видовете от изследваното семейство.

За много от видовете е обогатена информацията за техните находища. Осъвременена е информацията за зоогеографското разпределение на видовете от изследваната група. В Югозападна България преобладава холарктично-евросибирският зоогеографски комплекс, следван от медитеранско-централноазиатския.

Обогатени са и данните за фенологията на представителите от изследваното семейство. Най-голямо видово разнообразие на представители от семейството се установява през периода от началото на месец май до края на първата декада на месец август, което е свързано с интензивната вегетация на растителността през пролетно-летния сезон. Най-голямо видово богатство се установява в равнините и нископланинските части на изследвания район.

Направено е сравнение на българската тенебрионидна фауна с тази на различни европейски райони и е установена степента на сходство. По видов състав българската тенебрионидна фауна се доближава до тази на Централна Европа и Украйна.

Дисертационният труд е правилно структуриран и прецизно изпълнен, което показва докторанта като изграден специалист в изследваната област. Изводите напълно кореспондират с поставените цел и задачи. Научните приноси са оригинални, отговарят на получените резултати и са дело на докторанта.

Във връзка с дисертацията е представен списък от 2 публикации и 1 представяне на научна конференция.

Авторефератът е изготвен съобразно правилата, напълно отговаря на този тип научни разработки и в достатъчен обем представя основните резултати и приноси на дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд е научна разработка, базирана на коректно събиран и използван материал, правилно анализиран и интерпретиран. Докторантът е с отлична теоретична и практическа подготовка с усвоен методологически инструментариум, обработка и анализ на получените резултати. Това показва, че той е изграден учен специалист в това направление.

На базата на представената документация, оригиналността и значимите приноси в дисертационния труд и личните ми впечатления от докторанта давам **положителна оценка** и препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „**ДОКТОР**“ на **Огнян Михайлов Сивилев**.

31.08.2015 год.

Подпис:

(Проф. д-р М. Шишиньова)